

**ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ХИМИЧНИ ТЕХНОЛОГИИ И
ДИЗАЙН „ПРОФ. Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ”**

9900, гр. Нови пазар, обл. Шумен, ул. „Цар Асен” № 38, тел. 0537/2-23-49,
e-mail: mail@pghtd-az.com

УТВЪРЖДАВАМ:

Заповед № РД09- 5-5/15.09.2022 г.

МАГДА ДИМИТРОВА

Директор на ПГХТД „Проф. д-р Асен Златаров“

0

**УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА
ЗА ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО
И ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ**

Настоящата програма е разработена на основание НАРЕДБА № 13 от 21.09.2016 г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование и приета на заседание на Педагогическия съвет с Протокол № 15/14.09.2022 г.

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. СЪЩНОСТ

- Гражданското образование е насочено към формиране на гражданско съзнание и граждански добродетели и е свързано със знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина и с умения и готовност за отговорно гражданско поведение.
- Здравното образование е насочено към развитие на умения за създаване или поддържане на здравословен стил и условия на живот и за доброволното адаптиране към поведение, благоприятстващо здравето.
- Екологичното образование е насочено към формиране на екологична култура, екологично съзнание и екологично поведение в тяхната взаимна връзка с оглед познаване на екологичните закони, защита, подобряване, управление и разумно използване на природните ресурси, както и опазване на природната среда и на екологичното равновесие..
- Интеркултурното образование е насочено към усвояване на знания за различни измерения на културните идентичности и за основни характеристики на интеркултурните отношения, формиращо позитивно отношение към разнообразието във всички области на човешкия живот, както и умения и нагласи за конструктивни взаимодействия в мултикултурна среда.

2. ЦЕЛИТЕ НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ СА:

- Да разбира и отстоява общочовешките ценности, ценностите на демокрацията и човешките права, участва в гражданския, политическия и социалния живот по отговорен, съзидателен и ефективен за себе си и за обществото начин;
- Да познават институциите и ценностите на демокрацията;
 - Да зачита значимостта на всяка човешка личност;
 - Да осъзнава и цени своята културна идентичност;
- Да взаимодейства с членовете на семейството си, общността и другите хора по конструктивен и уважителен начин;
- Да се формират личности с позиция и способност да защитават своите права чрез различни дейности; • Да изразяват гражданската си позиция;
- Да вземат решения за своето развитие;
- Да носят отговорност за решенията си;
- Да поддържа здравословен начин на живот за себе си и за околните;
- Да опазва природата;
- Да разбира причините за социалните неравенства, екологичните и глобалните предизвикателства.

3. РЕАЛИЗИРАНЕ

- Чрез учебното съдържание по общообразователните учебни предмети;
- в часа на класа;
- в дейностите по интереси;
 - в извънкласни, извънучилищни и междуучилищни дейности;
 - в рамките на дейностите по обща подкрепа за личностно развитие по реда и условията на държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

II. ИНСТИТУЦИОНАЛНА ПОЛИТИКА НА ПГХТД „ПРОФ. Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ” ЗА ПОДКРЕПА НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Училищните политики за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование са насочени към изграждане и поддържане на демократична училищна организационна култура, която насърчава спазването на споделени правила, процедури, традиции и колективни ценности.

Училищните политики включват:

1. училищни ритуали, свързани с:

- откриване на учебната година;

- официално раздаване на дипломи за средно образование, свидетелства за професионална квалификация, удостоверение за завършен гимназиален етап и др.;
- награждаване на отличили се ученици и учители;
- честване на официални празници и на празника на училището;
- изпращане на завършилите зрелостници.

2. възпитаване в трайни навици за отдаване на почит и израз на националното самосъзнание чрез:

- изслушване на националния химн в тържествени за държавата и училището моменти;
- отбелязване на годишнини на значими събития от българската история.

3. Етичен кодекс на училищната общност, който се разработва и приема от педагогическия съвет, представители на Обществения съвет и на Ученическия съвет.

4. училищни символи:

- знаме на ПГХТД „Проф. д-р Асен Златаров“;
- ритуални костюми;
- лого на ПГХТД „Проф. д-р Асен Златаров“.

Училищните политики за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование включват и подкрепа на инициативността и участието на учениците чрез подходящи за възрастта им демократични практики като:

1. участие в различни форми на ученическо самоуправление и представителство, регламентирано в рамковите изисквания – Приложение № 6 към чл. 17, ал. 2 от Наредба № 13/21.09.2016 г.;

2. поддържане на училищния сайт и Фейсбук с активното участие на учениците;

3. организиране на училищни кампании в подкрепа на здравето, толерантността, социалната чувствителност, правата на човека, опазването на околната среда и др.;

4. организиране на училищни празници и събития;

5. участие в групи занимания по интереси;

6. реализиране на различни форми на посредничество при решаване на конфликти, превенция на агресията

7. въвеждане на практиката на ученици - наставници за превенция на конфликти, отпадане от училище и др.

8. проучване на мненията, нагласите и очакванията на учениците относно процеса и съдържанието на училищното образование и предложения по училищния живот

III. ЗАДАЧИ

1. Изграждане на култура на поведение в ученическата общност и готовност за участие в общоучилищния живот.

2. Изграждане на здравна и екологична култура.

3. Свободен и самостоятелен избор на професионален път на развитие и реализация.

4. Изграждане на национално самочувствие и отговорност у учениците, възпитание на инициативност и подготовка за пълноценен живот.

5. Противодействие на агресивността, насилието и настъплението на секти.

IV. ДЕЙНОСТИ И МЕРОПРИЯТИЯ

• ВЪЗПИТАВАНЕ НА ДИСЦИПЛИНИРАНост И ГРАЖДАНСКО ПОВЕДЕНИЕ ЧРЕЗ:

1. Учебната, извънкласната и извънучилищната дейност.

Срок: през учебната година Отг.: Класни ръководители

2. Спазване на правилника за дейността на училището.

Срок: през учебната година Отг.: Директор, ЗДУПД Кл. ръководители

3. Спазване на правилника за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд.

Срок: през учебната година Отг.: Директор

4. Провеждане на часа на класа на базата на рамковия план за провеждане на часа на класа с участие и на учениците.

Срок: през учебната година

Отг.: Класни ръководители

	КЛАС				
	VIII	IX	X	XI	XII
Патриотично възпитание и изграждане на националното самочувствие	4	4	4	4	4
Толерантност и интеркултурен диалог	1	1	1	1	1
Финансова и правна грамотност, вкл. и „Моето първо работно място“	2	2	2	2	12
Военно обучение и защита на родината		5	5		
Безопасност на движението по пътищата	4	4	4	1	1
Защита на населението при бедствия и аварии и катастрофи; оказване на първа помощ	5	5	5	3	3
Превенция на насилието, справяне с гнева и с агресията; мирно решаване на конфликти	2	2	2	2	2
Превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха; киберзащита	2	2	2	2	2
Кариерно ориентиране			1		
Превенция и противодействие на корупцията	2	2	2	2	2
Електронно управление и медийна грамотност		1	1	4	
ОБЩО	22	28	29	21	27

• **ВЪЗПИТАВАНЕ НА НАЦИОНАЛНО САМОЧУВСТВИЕ И ПРОДЪЛЖАВАНЕ НА НАЦИОНАЛНИТЕ ТРАДИЦИИ.**

1. Честване на всички национални и училищни празници.
Срок: през учебната година Отг.: Класни ръководители; Ученически съвет
2. Запознаване и спазване на задължителните символи на Република България и българското училище (национално и училищно знаме, държавен химн, герб, език, конституция и др.)
Срок: през учебната година Отг.: Класни ръководители
3. Изграждане на система за сътрудничество на родители, училищно настоятелство, културни институции, фирми, организации и др., имащи отношение към възпитанието на младите хора. Срок: през учебната година Отг.: Класни ръководители

• **ЗДРАВНО ОБРАЗОВАНИЕ И ЕКОЛОГИЧНО ВЪЗПИТАНИЕ НА УЧЕНИЦИТЕ**

1. Провеждане на здравни беседи на учениците
Срок: през учебната година Отг.: Класни ръководители, Медицинско лице
2. Разглеждане на здравни теми в часа на класа - сексуална култура, наркомания, алкохолизъм, здравословен начин на живот и др.
Срок: през учебната година Отг.: Класни ръководители
3. Мероприятия за почистване на училищните площи и района около училището
Срок: април Отг.: Класни ръководители
4. Отбелязване на Деня на Земята.
Срок: април Отг.: Класни ръководители

• ВЪЗПИТАВАНЕ В ИНТЕРКУЛТУРНА СРЕДА.

1. Провеждане на беседи, свързани със създаване на климат за сътрудничество на етническите и културните групи в класа в часа на класа.
Срок: през учебната година Отг.: Класни ръководители
2. За усвояване на българския книжовен език от учениците, за които българският език не е майчин, се организира допълнително обучение по български език чрез включването им в групи с цел подпомагане на образователното им приобщаване.
Срок: септември Отг.: учители; учители по БЕЛ

• РАЗВИВАНЕ НА ФИЗИЧЕСКАТА ДЕЕСПОСОБНОСТ НА УЧЕНИЦИТЕ

1. Изготвяне на ученически спортен календар на училището.
Срок: септември Отг.: Учител по ФВС
2. Провеждане на спортни празници и турнири.
Срок: през учебната година Отг.: Учител по ФВС

V. РАМКОВИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОБУЧЕНИЕТО ПО ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО И ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

1. Рамковите изисквания за резултатите от обучението по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование са насочени към надграждане и разширяване на изискванията за резултатите от обучението, определени в държавния образователен стандарт за предучилищното образование, за общообразователната подготовка и за профилираната подготовка.
2. Рамковите изисквания за резултатите от обучението по всеки един от елементите на интердисциплинарния комплекс са определени, както следва:
 - по гражданско образование - в приложение № 1 от Наредба №13;
 - по здравно образование - в приложение № 2 от Наредба №13;
 - по екологично образование - в приложение № 3 от Наредба №13;
 - по интеркултурно образование - в приложение № 4 от Наредба №13.
3. Рамковите изисквания за резултатите от обучението са ориентир за разработване на програмни системи, както и на учебни програми за придобиване на разширена и/или на допълнителна подготовка, както и в часа на класа, съобразно проучените интереси и потребности на учениците и преценката на учителя.
4. Учителите по своя преценка използват, комбинират и адаптират рамковите изисквания за резултатите от обучението съобразно проучените интереси и потребности на учениците.

VI. КООРДИНАЦИЯ

За координиране при прилагането на училищните политики за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование отговарят следните работни екипи, в които могат да участват ученици и родители, изразили желание:

1. комисия за училищни празници;
2. координационен съвет за противодействие на тормоза в училище;
3. комисия по етика;
4. комисията за работа с учениците;
5. комисия за действие при природни бедствия и екстремални ситуации ;
6. комисия по безопасност на движението;
7. комисия за контрол на здравето и БЧК.

VII. КОНТРОЛ

1. Контролът по провеждането на възпитателната работа се осъществява от директора на училището и заместник-директора по учебно-производствената дейност.
2. На контрол подлежи цялостната възпитателна дейност, съгласно настоящата програма и плана за контролната дейност на директора и заместник-директора УПД.

ЗДРАВНО ОБРАЗОВАНИЕ	ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ
Здравето като ценност и качество на живота	Медиите и глобалната мрежа в обществения живот
Здравословна храна	Опознайте себе си
„Режим на хранене“	Задачите и отговорността на семейството, училището и обществеността за формиране на култура на поведението на младото поколение
Кафето и чайт – полезни или вредни	Опасностите, които ни дебнат днес
Хранителни разстройства - анорексия, булимия, преяждане	Съветвайте се с добри приятели
Наркотиците-илюзия, страдание, престъпност	Не бъдете егоисти
Интимност и интимни отношения	Етническа, религиозна и езикова принадлежност
Болести, предавани по полов път	Пристрастяване към хазартни игри, интернет
СПИН - какво да правя?	Не на агресията и насилието
Методи на контрацепция	Бедствия, аварии инциденти
Не на тютюнопушенето	Свободното време и хоби
Вредата от алкохола	Как да разпознаем сектата
Психично здраве	Правете това, което позволяват възможностите ви
ЕКОЛОГИЧНО ОБРАЗОВАНИЕ	ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ
Човешкото всекидневие - източници на замърсяване	Културни идентичности
Видове отпадъци-битови, производствени, строителни и др.	Културна осъзнатост
Видове замърсявания на околната среда - последици	Толерантност
Водата - природен ресурс	Интеркултурни отношения
Водата -основен фактор за живот	Конфликти в мултикултурна среда
Биологично разнообразие - намаляване и изчезване на определени видове	Да приемем различния до нас, защото и ние сме различни от него
Биологично разнообразие - браконьерство	Аз и другите
Категории защитени територии	Светът на младите
Общество и околна среда	Проблеми с приятелите
Енергия и климат	Общуване с връстниците
Енергоспестяващи източници	Сътрудничество между различните култури
Разделно събиране на отпадъци. Рециклиране	Моята личност и моят свят